Europos Sąjungos Taryba

Briuselis, 2026 m. lapkričio 26 d.
(OR. en)

16007/26

Tarpinstitucinė byla:
2026/0138 (COD)

TELECOM 564
CYBER 468
MI 1215
COMPET 1384
IA 319
CODEC 2201

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Tarybai
Komisijos dok. Nr.:	10104/26 + ADD 1
Dalykas:	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Europos debesijos ir DI ekosistemos stiprinimo priemonių sistema (Debesijos ir DI plėtros aktas) (Tekstas svarbus EEE) – Pažangos ataskaita

I. ĮVADAS

1. 2026 m. birželio 3 d. Komisija priėmė **pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo nustatoma Europos debesijos ir DI ekosistemos stiprinimo priemonių sistema** (Debesijos ir DI plėtros aktas)[1].

[1] Dok. 10104/26 + ADD 1.

2. Debesijos ir DI plėtros aktu, grindžiamu Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsniu ir 173 straipsnio 3 dalimi, siekiama spręsti riboto ir geografiškai koncentruoto kompiuterijos pajėgumų prieinamumo ES ir rizikos, susijusios su priklausomybe nuo ne Europos tiekėjų tiekiamos debesijos ir DI, klausimus. Konkretūs iniciatyvos tikslai: i) didinti ES sukurtus ir įdiegtus kompiuterinius pajėgumus ir DI pasitelkiant novatoriškas ir tvarias debesijos ir DI technologijas; ii) užtikrinti patrauklias sąlygas tvarių ir novatoriškų kompiuterinių pajėgumų diegimui visoje ES; iii) spręsti susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su duomenų suverenumu ir debesijos bei DI veiklos tęstinumu, ir iv) padėti apsaugoti viešąją tvarką didinant debesijos kompiuterijos paslaugų teikimo atsparumą, visų pirma viešajame sektoriuje. Pagal pasiūlymą šių keturių tikslų siekiama supaprastinant duomenų centrų diegimo sąlygas visoje ES, daugiausia dėmesio skiriant itin tvariems ir novatoriškiems įrenginiams tokiu mastu, kokio reikia dvejopai ES žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai; įgyvendinant bendrą ES masto debesijos ir DI suverenumo vertinimo sistemą, kartu išlaikant didžiąją dalį ES rinkos atvirą panašiai mąstantiems partneriams, ir nustatant sistemą, pagal kurią perkančiosios organizacijos galėtų priimti informacija pagrįstus pirkimo sprendimus ir pasinaudoti savo perkamąja galia, kad esama priklausomybė būtų sumažinta. Tikimasi, kad šios priemonės kartu padės apsaugoti ypatingos svarbos prietaikas ir neskelbtinus duomenis, taip pat remti pažangiųjų debesijos ir DI technologijų kūrimą ir diegimą Europoje.

3. Į 2026 m. balandžio 24 d. Kipre surengtame neformaliame valstybių ar vyriausybių vadovų susitikime rotacijos tvarka Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančiam Kiprui atstovaujančio Kipro Respublikos prezidento ir Europos Parlamento bei Europos Komisijos pirmininkių pasirašytas veiksmų gaires „Viena Europa, viena rinka“, be kitų prioritetinių siektinų rezultatų, įtrauktas ir šis pasiūlymas, kurį siekiama priimti 2027 m. ketvirtą ketvirtį.

4. Europos Parlamente atsakingais komitetais laikantis bendros komitetų procedūros pagal Darbo tvarkos taisyklių 58 straipsnį buvo paskirti Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas (IMCO) ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas (ITRE). Paskirti du pranešėjai: Diego SOLIERAS (Europos konservatorių ir reformuotojų frakcija / ECR, Ispanija) ITRE komitete ir Reinier VAN LANSCHOTAS (Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas, Nyderlandai) IMCO komitete. Be dviejų pirmiau minėtų vadovaujančių komitetų, Teisės reikalų komitetas (JURI) ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas (LIBE) paskirti nuomonės komitetais; Sergey LAGODINSKY (*Verts* / ALE, Vokietija) paskirtas atsakingu už JURI komiteto nuomonę, o Kristianas VIGENINAS (S&D, Bulgarija) – už LIBE komiteto nuomonę. Tikimasi, kad Europos Parlamentas poziciją priims 2027 m. balandžio 27 d.

5. Dėl pasiūlymo konsultuotasi su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu ir Europos regionų komitetu – abiem institucijoms, atitinkamai 2026 m. rugsėjo 17 ir 30 d., buvo išsiųsti oficialūs prašymai pateikti nuomonę. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę dėl pasiūlymo pateikė 2026 m. rugsėjo 23 d.[2], o Europos regionų komiteto paprašyta nuomonę pateikti ne vėliau kaip iki 2026 m. gruodžio 2–3 d. plenarinės sesijos.

6. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (EDAPP) nuomonę dėl šio pasiūlymo pateikė 2026 m. liepos 29 d.[3]

II. NAGRINĖJIMO TARYBOJE PADĖTIS

7. Taryboje pasiūlymą pavesta nagrinėti Telekomunikacijų ir informacinės visuomenės darbo grupei (toliau – Telekomunikacijų darbo grupė). Pasiūlymas pradėtas nagrinėti pirmininkaujant Kiprui: 2026 m. birželio 10 d. Komisija pristatė pasiūlymą Nuolatinių atstovų komitetui, o Telekomunikacijų darbo grupėje teisės akto tekstas ir poveikio vertinimas pirmą kartą pristatyti 2026 m. birželio 16 d.

[2] SEC1043/2026.
[3] EDAPP nuomonė 14/2026.

8. Pirmininkaujanti Airija toliau nagrinėjo tekstą keturiuose Telekomunikacijų darbo grupės posėdžiuose liepos 7 d., rugsėjo 8 d., rugsėjo 22 d. ir rugsėjo 29 d. ir užbaigė pirmąjį viso pasiūlymo svarstymą. Be to, 2026 m. rugsėjo 21 d. ir spalio 5 d. pirmininkaujanti Airija internetu surengė du praktinius seminarus, per kuriuos delegacijos, įskaitant sostinėse dirbančius ekspertus, galėjo iškelti konkrečių klausimų ir tiesiogiai prašyti Komisijos pateikti papildomų paaiškinimų dėl viso pasiūlymo teksto. Po pirmojo rugsėjo 23 d. internetu surengto praktinio seminaro pirmininkaujanti Airija valstybių narių paprašė pateikti pirminius redakcinius pasiūlymus ir rašytines pastabas dėl **3 ramsčio (Savarankiškumas)**, apimančio pasiūlymo IV antraštinę dalį (16–44 straipsniai) ir II bei III priedus. Remdamasi valstybių narių pateikta informacija, pirmininkaujanti Airija parengė pasiūlymo dėl Debesijos ir DI plėtros akto pirmąjį dalinį kompromisinį tekstą, apimantį **3 ramstį**, kuris buvo pristatytas ir aptartas Telekomunikacijų darbo grupės posėdyje 2026 m. lapkričio 10 d. Be to, po antrojo 2026 m. spalio 5 d. internetu surengto praktinio seminaro pirmininkaujanti Airija valstybių narių paprašė pateikti redakcinius pasiūlymus ir pastabas dėl likusių teksto dalių, būtent **1 ramsčio (Debesijos ir DI ekosistemos mokslinių tyrimų, plėtros ir diegimo veikla)** ir **2 ramsčio (Duomenų centrų pajėgumai)**, taip pat dėl bendrųjų ir baigiamųjų nuostatų (1–15 ir 44–48 straipsniai) ir I priedo. Remdamasi valstybių narių pateikta informacija, pirmininkaujanti Airija parengė pirmojo kompromisinio teksto antrą dalį, apimančią **1 ir 2 ramsčius**, kuri buvo pristatyta ir aptarta Telekomunikacijų darbo grupės posėdyje 2026 m. lapkričio 24 d. **Tuo pristatymu ir diskusijomis pirmininkaujanti Airija užbaigė viso pirmojo Tarybos kompromisinio pasiūlymo dėl Debesijos ir DI plėtros akto rengimo procesą.** Tuo tarpu valstybių narių buvo paprašyta pateikti antrojo raundo redakcinius pasiūlymus ir pastabas ir jais remdamasi pirmininkaujanti Airija ketina gruodžio mėn. pradėti rengti antrąjį kompromisinį tekstą, pradedant **3 ramsčiu (Savarankiškumas)**.

III. PAGRINDINIAI PIRMININKAUJANČIOS VALSTYBĖS NARĖS KOMPROMISINIAME TEKSTE NAGRINĖJAMI KLAUSIMAI

9. Pagrindiniai klausimai, kuriuos pirmininkaujanti Airija nagrinėjo pirmojo kompromisinio pasiūlymo pirmoje dalyje dėl **3 ramsčio (Savarankiškumas)**:

a) **Sąjungos saugumo užtikrinimo lygių pripažinimo procesas** – pirmininkaujanti Airija performulavo atitinkamas nuostatas, kad procesas, kuriuo debesijos kompiuterijos paslaugos pripažįstamos užtikrinančiomis konkrečius Sąjungos saugumo užtikrinimo lygius, būtų aiškesnis, o procedūrai apibūdinti vartojama terminija – paprastesnė. Komisijai suteikti įgaliojimai iš dalies pakeisti Sąjungos saugumo užtikrinimo lygių kriterijus išreikšti siauriau, kad būtų nustatyta su tam tikrais kriterijais susijusi išimtis. Tekste taip pat yra naujas straipsnis, kuriame išsamiai apibūdinamas debesijos kompiuterijos paslaugos pripažinimo atšaukimo procesas;

b) **asocijuotosios trečiosios valstybės** – pirmininkaujanti Airija padarė teksto pakeitimų, kad asocijuotųjų trečiųjų valstybių nustatymo procesas būtų aiškesnis. Dabar tekste visų pirma paaiškinamos Komisijos atliekamo įgyvendinimo akto, kuriuo trečioji valstybė pripažįstama asocijuotąja valstybe, atšaukimo arba sustabdymo pasekmės ir nurodoma, kad trys ar daugiau valstybių narių gali prašyti Komisijos peržiūrėti trečiajai valstybei suteiktą asocijuotosios valstybės statusą;

c) **atitikties vertinimo procedūros ir nepriklausomų trečiųjų šalių auditai** – šios pasiūlymo dalys buvo iš esmės performuluotos, kad būtų sumažinta našta paslaugų teikėjams, siekiantiems, kad jų debesijos paslaugos būtų pripažintos užtikrinančiomis tam tikrus Sąjungos saugumo užtikrinimo lygius, ir paaiškintos atitinkamos procedūros. Visų pirma įtrauktas reikalavimas Komisijai paskelbti standartinį vienodą ES atitikties pareiškimo šabloną ir paaiškinta, kad teigiama audito organizacijos nuomonė turėtų būti atšaukiama tik dėl esminių paslaugų teikėjų klaidų. Reikalavimas, kad paslaugų teikėjai pateiktų audito nuomonę peržiūrėti, turėtų būti taikomas kas dvejus metus, o ne kasmet. Pirmininkaujanti Airija kompromisiniame tekste taip pat nurodė didžiausias administracinių baudų, kurios gali būti skiriamos už nuostatų dėl debesijos kompiuterijos suverenumo sistemos pažeidimus, viršutines ribas;

d) **savitarpio pagalba ir bendradarbiavimas** – pirmininkaujanti Airija įtraukė du naujus straipsnius, kuriuose išdėstyti reikalavimai apsaugoti profesinę paslaptį ir naudoti patikimas ir saugias dalijimosi informacija sistemas visiems ryšiams pagal nuostatas dėl debesijos kompiuterijos suverenumo sistemos;

e) **rizikos vertinimai** – nacionalinis saugumas ir gynyba išbraukti siekiant aiškiai parodyti, kad nuostatos dėl rizikos vertinimų šioms dviem sritims netaikomos. Be to, kompromisiniame tekste panaikinta galimybė Komisijai priimti įgyvendinimo aktus, kai ji nustato, kad valstybių narių nustatyti viešojo sektoriaus veiklai taikytini Sąjungos saugumo užtikrinimo lygiai yra netinkami. Tokie įgyvendinimo aktai pakeisti Komisijos rekomendacijomis, į kurias valstybės narės privalo atsakyti per tris mėnesius. Galiausiai, privalomo perėjimo prie kitos debesijos kompiuterijos paslaugos laikotarpis pratęstas nuo 12 iki 18 mėnesių, numatant galimybę valstybei narei išimties tvarka šį laikotarpį pratęsti;

f) **viešieji pirkimai ir taikymo srities išplėtimas įtraukiant privačiojo sektoriaus subjektus** – kompromisinis tekstas iš dalies pakeistas siekiant išplėsti viešųjų pirkimų nuostatų taikymo sritį, kad jos apimtų perkančiuosius subjektus, kuriems taikoma Direktyva 2014/25/ES (privačiąsias įmones, vykdančias pirkimus pagal viešųjų pirkimų taisykles), nes šie sektoriai laikomi itin svarbiais viešajai tvarkai (pvz., elektros energijos ir vandens tiekimui). Be to, išbrauktas įgaliojimas Komisijai deleguotuoju aktu išplėsti reikalavimą atlikti rizikos vertinimus, kad jis būtų taikomas ir privačiajam sektoriui. Kompromisiniame tekste taip pat paaiškinama, kad viešosios tvarkos kriterijus taip pat taikomas 1 Sąjungos saugumo užtikrinimo lygiui;

g) **ES pridėtinė vertė ir debesijos ir DI inovacijų viešųjų pirkimų stebėsena** – nuostatos dėl šių dviejų elementų iš dalies pakeistos siekiant užtikrinti suderinamumą su esama ES viešųjų pirkimų sistema. Be to, siekdama sumažinti naštą, pirmininkaujanti Airija pasiūlė sumažinti valstybių narių Komisijai teikiamų debesijos kompiuterijos paslaugų ir DI sistemų inovacijų viešųjų pirkimų naudojimo ataskaitų teikimo dažnumą nuo vieno karto per metus iki vieno karto kas trejus metus ir išbraukti tikslią procentinę dalį, kuri valstybėms narėms nurodyta kaip tikslas, kurio jos turi siekti novatoriškų debesijos kompiuterijos paslaugų ir DI sistemų viešųjų pirkimų srityje;

h) **Europos viešojo sektoriaus debesijos federacija** – pirmininkaujanti Airija paaiškino, kad Europos viešojo sektoriaus debesijos federacija (federacija „EuroCloud“) siekia sujungti esamas iniciatyvas ir kad dalyvavimas yra savanoriškas. Taip pat nurodyta, kokių priemonių turėtų imtis paslaugomis besidalijantys subjektai, kad užtikrintų veiksmingą, saugų ir atsparų paslaugų teikimą, ir įtraukta papildomų elementų, susijusių su būtinybe informuoti Komisiją apie esminius pokyčius ir galimybe Komisijai atšaukti leidimą dalytis paslaugomis.

10. Vykdydama darbą, susijusį su pirmojo kompromisinio pasiūlymo antra dalimi dėl **1 ramsčio (Debesijos ir DI ekosistemos mokslinių tyrimų, plėtros ir diegimo veikla), 2 ramsčio (Duomenų centrų pajėgumai)** ir bendrosiomis bei baigiamosiomis nuostatomis, pirmininkaujanti Airija nagrinėjo šiuos klausimus:

a) **debesijos ir DI lyderystės iniciatyvos** – pirmininkaujanti Airija patikslino nuostatas dėl debesijos ir DI iniciatyvų finansavimo ir tekste aiškiai suformulavo, kad įgaliojimus delegavus Komisijai šių iniciatyvų taikymo sritis nepasikeis;

b) **nacionalinės debesijos ir DI strategijos** – kompromisiniame tekste aiškiai nurodyta, kad, siekdamos laikytis reikalavimo parengti nacionalines debesijos ir DI strategijas, valstybės narės gali pakartotinai naudoti esamas nacionalines strategijas, jei šios atitinka Debesijos ir DI plėtros akte nustatytus reikalavimus. Kad valstybės narės turėtų galimybę veikti lanksčiau ir siekiant užtikrinti suderinamumą su Atvirojo kodo strategija, tie reikalavimai buvo šiek tiek pakeisti;

c) **prioritetiniai avangardinio DI projektai** – pirmininkaujanti Airija patikslino, kad valstybių narių pareiga užtikrinti, kad iš jų kompiuterinių pajėgumų būtų skirta pakankamai DI kompiuterinių išteklių prioritetinių avangardinio DI projektų plėtojimui remti, taikoma tik toms valstybėms narėms, kurios dalyvauja tuose projektuose;

d) **paspartintos duomenų centrų plėtros zonos –** pirmininkaujančiai Airijai pasiūlius pakeitimus, terminas, iki kurio valstybės narės turi paskirti paspartintos duomenų centrų plėtros zonas, nuo 6 mėn. pratęstas iki 12 mėn. ir paaiškinta, ko būtų tikimasi iš valstybių narių, kurios praėjus tam 12 mėnesių laikotarpiui neturės paspartintos duomenų centrų plėtros zonos. Be to, šiek tiek išplėstas aspektų, į kuriuos skirdamos paspartintos duomenų centro plėtros zonas turi atsižvelgti valstybės narės, sąrašas;

e) **leidimų išdavimo procesai –** nuostatų dėl leidimų išdavimo formuluotės geriau suderintos su formuluotėmis, kurios yra vartojamos pasiūlyme dėl Pramonės spartinimo akto;

f) **duomenų centrų strateginiai projektai –** peržiūrėtos Komisijos vykdomo duomenų centrų projektų pripažinimo strateginiais projektais ir tokio pripažinimo panaikinimo procedūros, siekiant užtikrinti aktyvesnį atitinkamų valstybių narių dalyvavimą;

g) **taikymo pradžios data** – siekiant valstybėms narėms suteikti daugiau laiko pasirengti įgyvendinimo etapui, pirmininkaujanti Airija Debesijos ir DI plėtros akto taikymo pradžios datą pratęsė nuo 12 iki 18 mėnesių nuo įsigaliojimo dienos.

IV. LIKĘ SPRĘSTINI KLAUSIMAI

11. 2026 m. lapkričio 10 d. Telekomunikacijų darbo grupėje išnagrinėjus pirmą kompromisinio teksto dalį dėl **3 ramsčio (Savarankiškumas)**, pirmininkaujančios valstybės narės vertinimu, keliais klausimais reikės dirbti toliau. Visų pirma reikės: i) sumažinti pripažinimo procesų sudėtingumą ir pašalinti galimą dubliavimą bei kliūtis, pvz., kompetentingų institucijų tarpvalstybinio bendradarbiavimo srityje; ii) sustiprinti motyvus pirkti tokias debesijos kompiuterijos paslaugas, kurios atitinka tam tikrą saugumo užtikrinimo lygį, siekiant apsaugoti viešąją tvarką Sąjungoje ir jos valstybėse narėse; iii) paaiškinti išimtis dėl nacionalinio saugumo ir gynybos, pvz., remiantis DI akto 2 straipsnio formuluote; iv) papildomai patikslinti nuostatas dėl sankcijų, siekiant užtikrinti, kad jos nebūtų neproporcingos MVĮ atžvilgiu; v) apsvarstyti, kokiu mastu procese, kuriuo debesijos paslaugos pripažįstamos kaip atitinkančios konkretų Sąjungos saugumo užtikrinimo lygį, turėtų dalyvauti valstybės narės ir Komisija; vi) persvarstyti logiką, kuria remiantis įgaliojimai kai kuriais atvejais deleguojami Komisijai, pvz., 17 straipsnyje dėl Komisijos įgaliojimų nuspręsti, ar vertinančioji kompetentinga institucija gali priimti sprendimą dėl pripažinimo; vii) toliau derinti Debesijos ir DI plėtros akto nuostatas su būsimų Antrojo kibernetinio saugumo akto ir Viešųjų pirkimų akto nuostatomis; vii) apsvarstyti įvairius reglamente nustatytus terminus, pvz., po rizikos vertinimo galimai reikalaujamo perėjimo prie kitos debesijos paslaugos tvarkaraštį; ix) geriau paaiškinti, ką sąvoka „debesijos kompiuterijos paslaugų ir DI sistemų inovacijos“ reiškia tokių paslaugų viešųjų pirkimų kontekste; x) apsvarstyti, ar tikslinga įtraukti reikalavimą, kad Komisija paskelbtų gaires dėl Sąjungos pridėtinės vertės kriterijų taikymo viešuosiuose pirkimuose.

12. Antra kompromisinio teksto dalis dėl **1 ramsčio (Debesijos ir DI ekosistemos mokslinių tyrimų, plėtros ir diegimo veikla) ir 2 ramsčio (Duomenų centrų pajėgumai)** Telekomunikacijų darbo grupėje buvo aptarta 2026 m. lapkričio 24 d. Remdamasi šios diskusijos rezultatais, pirmininkaujanti valstybė narė įvardijo papildomus klausimus, kuriuos reikės nagrinėti toliau. Visų pirma reikės: i) apsvarstyti galimybę į 1 straipsnį (Dalykas) įtraukti išimtį dėl nacionalinio saugumo ir gynybos; ii) išsamiau paaiškinti, kaip siūlomi DI centrai veiks praktiškai ir kokios bus jų sąsajos su esamais Europos skaitmeninių inovacijų centrais (EDIH); iii) apsvarstyti, kaip nurodyti galimus ES finansavimo šaltinius debesijos ir DI lyderystės iniciatyvoms įgyvendinti; iv) iš naujo įvertinti dabartinį siūlymą suteikti Komisijai įgaliojimus didžiųjų uždavinių srityje deleguotaisiais aktais iš dalies pakeisti I priedą; v) užtikrinti, kad I priede ir visame tekste aprašant didžiuosius uždavinius daugiau dėmesio būtų skiriama atsparumui ir kibernetiniam saugumui; vi) toliau svarstyti siūlomą valstybių narių pareigą parengti nacionalines debesijos ir DI strategijas; vii) paaiškinti, kokiu pagrindu turėtų būti taikoma pareiga įkurti paspartintos duomenų centro plėtros zoną, ir apsvarstyti, ar tokių zonų skyrimą valstybėms narėms galima būtų padaryti neprivalomą; viii) pateikti papildomų paaiškinimų, kaip siūlomi zonos lygmens leidimai praktiškai veiktų paskirtose paspartintos duomenų centro plėtros zonose ir ix) peržiūrėti laipsniškai taikyti siūlomas įvairių reglamento dalių taikymo pradžios datas.

V. IŠVADA

13. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Tarybos prašoma atkreipti dėmesį į pažangą, padaryta nagrinėjant šį pasiūlymą.